

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

NOTĂ INFORMATIVĂ

Cu privire la practica judiciară și analiza statistică judiciar cu privire la încheierea tranzacțiilor de împăcare pe parcursul desfășurării procesului civil pe perioada anilor 2013-2015

Prezenta generalizare a practicii judiciare a fost efectuată conform planului de activitate a Curții de Apel Cahul pe anul 2016 și în conformitate cu prevederile Hotărârii Plenului Supreme de Justiție nr.4 din 12.03.2004 „Privind aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea generalizării practicii judiciare”.

Scopul generalizării fiind identificarea erorilor comise de instanțele judecătorești la finisarea examinării cauzelor civile cu privire la încheierea tranzacției de împăcare și unificarea practicii judiciare cu privire la aceste categorii de cauze.

Generalizarea practicii judiciare a fost efectuată ținându-se cont de prevederile Codului Civil (art. 1331-1338), Codului de procedură Civilă (art.71, 81, 212, 265, 266, 275), Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 24 din 12 decembrie 2005 „Privind aplicarea normelor Codului de procedură civilă la judecarea pricinilor în primă instanță”, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.2 din 07.07.2008 „Cu privire la aplicarea legislației procesuale civile la întocmirea hotărârii și încheierii judecătorești”, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 17.11.2014 „Cu privire la actele judecătorului în faza intentării procesului civil și pregătirii pricinii pentru dezbatere judiciare”.

Generalizarea efectuată s-a bazat pe studierea și analiza practicii judiciare a 34 de pricini civile, examineate de către instanțele judecătorești din circumscriptie pe parcursul anilor 2013-2015, și anume: din Judecătoria Cahul în număr de 8 dosare, Judecătoria Cantemir în număr de 10 dosare, Judecătoria Leova în număr de 6 dosare, Judecătoria Taraclia în număr de 10 dosare. Informație desfășurată fiind prezentată în tabel nr.1:

Este necesar de notat faptul că, conform art. 1331 Codul Civil „*Tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești*”.

În conformitate cu prevederile art. 212 alin. (1) Cod de procedură civilă, „*Renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pîrît, condițiile tranzacției se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de reclamant, pîrît sau de ambele părți*”.

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Privind aplicarea normelor Codului de procedură civilă la judecarea pricinilor în primă instanță” nr. 24 din 12 decembrie 2005, „*Tranzacția poate fi încheiată doar de subiecții raportului material litigios (reclamant, pârât, intervenientul principal, reprezentanții acestora care dispun de aceste împuterniciri potrivit art. 81 din Codul de procedură civilă)*”.

Analizând dosarele, parvenite de la instanțele judecătorești din circumscriptie, s-a constat că, tranzacția a fost încheiată între subiecții raportului material litigios, și anume, între reclamant – pîrît; între reprezentantul reclamantului – pîrît; reclamant – reprezentantul pîrîtului, cât și între reprezentanții reclamantului și a pîrîtului, care au fost împuterniciți prin mandat/procură, în conformitate cu art. 81 Cod de procedură civilă.

Art. 212 Cod de procedură civilă stipulează că, „(2) *Președintele ședinței trebuie să ia măsuri pentru ca părțile să soluționeze pe cale amiabilă litigiul sau unele probleme litigioase. În acest scop, instanța poate acorda părților, la cerere, un termen de conciliere și poate cere prezentarea lor personală în judecată chiar*

dacă sînt reprezentate în proces. (3) Dacă renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pîrît sau tranzacția părților sînt exprimate în cereri scrise, adresate instanței, ele se anexează la dosar, fapt menționat în procesul-verbal al ședinței de judecată. (4) Înainte de a admite renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pîrît, înainte de a confirma tranzacția părților, instanța judecătorească explică reclamantului, pîrîtului sau părților efectele acestor acte de procedură”.

În urma analizei dosarelor s-a concluzionat că, în unele cazuri instanțele de fond au omis să explice părților efectele încheierii tranzacției, și anume:

Judecătoria Leova

Goroian Ana către Goroian Igor cu privire la partajarea averii comune în devălmășie

(nr. 2-29/15; 34-2-447-03062013).

Judecătoria Cahul

Bloșenco Maricica către Iordan Anatolie, Butu Sergiu și Butu Constantin cu privire la partajarea bunului în natură (nr. 2-219/14; 15-2-1854-26012013).

Fabian Liudmila către Matoșa Anatolii cu privire la împărtirea bunurilor proprietate comună (nr. 2-838/14; 15-2-3495-02122011).

Litus Aliona către ÎCS „GNF Furnizare Energiei” SRL cu privire la conectarea imobilului la rețeaua de energie electrică (nr.3-48/15; 15-3-1902-09062015).

Judecătoria Cantemir

Culicovschi Victor către Culicovschi Vasile cu privire la excluderea din asociat al SC „Vicvas Culicovschi” cu încasarea prejudiciului material și nulitatea tranzacțiilor efectuate (nr.2-15/14).

Mocanu Petru către Moraru Ana cu privire la partajul averii comune (nr. 2-63/13).

Procurorul în interesele lui Dobrin Maria către CAP „Ciobalaccia” privind restabilirea la locul de muncă și plata unei despăgubiri (nr. 2-489/13).

Sobor Ion către Primăria com. Sadîc cu privire la recunoașterea valabilă a contractului de vânzare-cumpărare și dreptul de proprietate asupra bunului imobil (nr. 2-71/13).

Celcovan Veaceslav Ion către Prancov Olesea, privind stabilirea domiciliului copilului minor (nr.2-36/14).

Balan Vasile către Primăria Cociulia, Crăciun Ivan și Oficiul Cadastral Teritorial Cantemir privind nulitatea extrasului din registrul titlurilor de proprietate și înscriserii dreptului de proprietate la OCT Cantemir (nr. 2-255/13).

Tabacaru Ion către Primăria comunei Sadâc raionul Cantemir cu privire la soluționarea litigiului de muncă (nr. 2-185/13).

Judecătoria Taraclia

SRL „IMEXAGRO” către „SACOLIT-COM” SRL privind revendicarea bunului (nr. 2c-70/2014; 49-2c-933-25092014).

BC „Moldova-Agroindbank” către Chiose Ivan privind exercitarea dreptului de gaj (nr. 2-76/2013).

Încheierile emise de către instanțele judecătorești din circumscriptie corespund prevederilor art. 212 alin (5) Cod de procedură civilă, care prevede că „*În cazul admiterii renunțării reclamantului la acțiune sau confirmării tranzacției, instanța judecătorească pronunță o încheiere prin care dispune încetarea procesului. Încheierea trebuie să conțină condițiile tranzacției, confirmate de instanță...*”, deci, fiind stipulate în încheierile emise, condițiile tranzacției, în toate cazurile analizate. Totodată, încheierile instanțelor judecătorești sunt în conformitate cu prevederile art. 266 alin. (2) Cod de procedură civilă care stipulează că, „*Pronunțând încheierea de încetare a procesului, instanța judecătorească menționează că nu se admite o nouă adresare în judecată a*

aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleasi temeiuri”, cu următoarea excepție:

În încheierea **Judecătoriei Taraclia** în dosarul nr. 2c-39/2014 BC „Moldova-Agroindbank” către SC „Valea Perjei” SRL privind executarea dreptului de ipotecă și în dosarele nr. 2c-39/2014; 49-2c-437-19052014 nu a fost menționat faptul că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleasi temeiuri.

Alte categorii de erori admise de către instanțele judecătoarești sunt:

- Ședința de judecată s-a desfășurat în lipsa părților, care fiind legalitate, nu au depus cerere de amânare sau de examinare în lipsa lor, pe următoarele dosare:
 - Cojocaru Ina către Cojocaru Gheorghe cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor (nr. 2-406; 34-2-704-02092013) – **Judecătoria Leova**.
 - CIA ASITO către Doicov Ștefan cu privire la încasarea datoriei în ordin de regres (nr. 2-31/13) – **Judecătoria Cantemir**.
- Ședința de judecată s-a desfășurat în lipsa părților, iar dovada de citare legală a acestora lipsește, de asemenea, nefiind depuse cereri de amânare a ședinței de judecată pentru altă dată sau de examinare în lipsa lor:
 - Caprița Iurii către Întreprinderea Mixtă „Romstal Trade” SRL cu privire la încasarea salariului și altor plăți (nr.2-139/14; 15-2-986-23042013) – **Judecătoria Cahul**.
- Instanța de judecată a omis să pună în discuție demersul înaintat cu privire la tranzacția de împăcare, în următoarele cazuri:

- Cojocaru Ina către Cojocaru Gheorghe cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor (nr. 2-406; 34-2-704-02092013) – **Judecătoria Leova**.
- Caprița Iurii către Întreprinderea Mixtă „Romstal Trade” SRL cu privire la încasarea salariului și altor plăți (nr. 2-139/14; 15-2-986-23042013) – **Judecătoria Cahul**.
- Litus Aliona către ÎCS „GNF Furnizare Energiei” SRL cu privire la conectarea imobilului la rețeaua de energie electrică (nr. 3-48/15; 15-3-1902-09062015) – **Judecătoria Cahul**.
- CIA ASITO către Doicov Ștefan cu privire la încasarea datoriei în ordin de regres (nr. 2-31/13) – **Judecătoria Cantemir**.
- Procurorul în interesele lui Dobrin Maria către CAP „Ciobalaccia” privind restabilirea la locul de muncă și plata unei despăgubiri (nr. 2-489/13) – **Judecătoria Cantemir**.
- Dimitriev Piotr către Tataru Olga privind restituirea aceia ce a primit conform actului juridic nevalabil și privind evacuarea (nr. 2-239/2015; 49-2-720-21082015) – **Judecătoria Taraclia**.
- BC „Moldova-Agroindbank” către Chiose Ivan privind exercitarea dreptului de gaj (nr. 2-76/2013) – **Judecătoria Taraclia**.

– Alte erori procedurale:

Judecătoria Cahul

- În procesul-verbal al ședinței de judecată pe cauza Ilieva Natalia, Ilieva Anna către Ilieva Ecaterina cu privire la recunoașterea testamentului nul (nr. 2-132/14; 15-2-889-110420130 - recunoașterea testamentului nevalabil a fost menționat că nu sunt prezenți reclamantul Ilieva Natalia, reprezentantul reclamanților,

pârât, reprezentantul pîrîtului, persoana interesată, mai apoi în procesul – verbal al şedinţei de judecată instanţa stabileşte dacă sunt careva cereri sau demersuri şi pune în discuţie cererea de încheiere a tranzacţiei, întrebând pîrîtul şi reprezentantul pîrîtului dacă susţin tranzacţia.

- În procesul-verbal al şedinţei de judecată pe cauza Bloşenco Maricica către Iordan Anatolie, Butu Sergiu şi Butu Constantin cu privire la partajarea bunului în natură (nr. 2-219/14; 15-2-1854-26012013), nu este clar care persoane sunt prezente în şedinţa de judecată (în procesele- verbale din 07.02.2014, 31.03.2014, 28.05.2014, 10.06.2014 este indicat că în şedinţa de judecată s-au prezentat toate părţile şi reprezentanţii lor, dar pe parcursul desfăşurării şedinţelor au fost puse întrebări posibilităţii examinării cauzei în lipsa pîrîtilor şi/sau reclamanţilor).

În aceste cazuri apare întrebarea, dacă au fost prezente sau nu părţile în instanţa de judecată şi dacă au fost respectate sau nu prevederile art. 205,206 cod de procedură civilăcu privire la examinarea cauzelor în lipsa părţilor?

Judecătoria Cantemir

- În procesul-verbal al şedinţei de judecată pe cauza Procurorul în interesele lui Dobrin Maria către CAP „Ciobalaccia” privind restabilirea la locul de muncă şi plata unei despăgubiri (nr. 2-489/13), sunt rectificări necertificate şi nu este semnat de către judecător (sunt încălcate prevederile art. 275, alin. (5) Cod de procedură civilă).
- În procesul-verbal al şedinţei de judecată pe cauza Dari Ion către CAP „Ciobalaccia” s. Ciobalaccia r. Cantemir privind recuperarea pagubei materiale (nr. 2-492/13), sunt rectificări necertificate (sunt încălcate prevederile art. 275, alin. (5) Cod de procedură civilă).

Judecătoria Leova

- În dosarul Paiu Ana către Paiu Ion privind cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, partajarea averii comune în devălmăsie (nr.2-89/14; 34-2-648-31072013), în mandat, cât privește împărtășirea reprezentantului reclamantei de a încheia tranzacție cu părțile, acest drept este indicat cu alt pix și cu alt scris decât în textul inițial. Din care considerente pot apărea dubii cu privire împărtășirile reprezentantului a unei părți de a încheia tranzacția respectivă.

Concluzii .

În urma efectuării prezentei generalizări s-a constatat că, la examinarea cauzelor civile care se închetează în urma încheierii tranzacției de împăcare, la general se respectă normele procedurale și materiale, însă, se constată neajunsuri la desfășurarea ședințelor de judecată, întocmirea proceselor-verbale și la adoptarea încheierelor de încetare a procesului.

În baza celor expuse mai sus, se desprinde concluzia că, instanța de judecată pentru a confirma prin încheiere tranzacția de împăcare, urmează să stabilească circumstanțele cauzei. La fel, este necesar ca instanța de judecată să aibă o imagine clară a relațiilor dintre părți, a obiectului pricinii, cercul părților care trebuie antrenate în proces, cât și calitatea procesuală a acestora. Minuțios trebuie analizate condițiile tranzacției de împăcare, asupra obiectului soluționării finale a litigiului, cercului de persoane, cât și drepturile și obligațiile la care tranzacția de împăcare poate influența, prezența cedărilor reciproce. Constatarea acestor circumstanțe poate permite instanței de a soluționa întrebarea posibilității încheierii tranzacției de împăcare în redacția prezentată pentru confirmare.

Judecătorul

Curții de Apel Cahul

Evghenii Dvurecenschii